

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in de geestelijke gezondheidszorg (bachelor na bachelor) van Thomas More Kempen**

datum	1. Inleiding
10 december 2013	Bij brief van 15 april 2013 heeft het instellingsbestuur van Thomas More Kempen te Geel een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in de geestelijke gezondheidszorg (bachelor na bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 22 april 2013 en ontvankelijk verklaard op 11 juli 2013.
onderwerp	
Definitief accreditatierapport en -besluit (001767)	
bijlage	
2	De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Tarcitius Windey, sectorcoördinator ouderenzorg binnen Zorgnet Vlaanderen;

Leden:

- Stefan Sarens, algemeen directeur Wit-Gele Kruis Antwerpen;
- Greet Croenen, hoofd verpleegkundig departement in het Revalidatie en MS Centrum te Overpelt;
- Anita Van Den Plas, afdelingshoofd in het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel;
- Theo Van Schaijk, diensthoofd thuisvoorzieningen van OCMW Beringen;
- Martine Vandendries, maatschappelijk assistent op de sociale dienst van het Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis in Zoersel; verantwoordelijke zorgproject rond dementie van het AZ Sint-Jozef in Malle;
- Sylvian Leroux, gegradueerde verpleegkundige in de mobiele equipe van het UZ Gent, voorheen verpleegkundig specialist oncologie;
- Rudi Goris, hoofdverpleegkundige in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen op de afdeling Tropische geneeskunde en Pneumologie;
- Inez Vereecke, verpleegkundige en adjunct-hoofdverpleegkundige op de dienst Neonatal Intensive Care Unit van het Universitair Ziekenhuis Brussel;
- Martine De Vriendt, gepensioneerd, was hoofdverpleegkundige op Intensieve Zorgen en Medium Care Unit van het UZ Gent;
- Philippe Boucherie, diensthoofd Verpleging OK, PACU, Chirurgisch dagcentrum, OK-logistiek en Centrale Sterilisatie UZ Gent;
- Maarten Sterckx, hoofdverpleegkundige operatiekwartier ZNA Middelheim Antwerpen;
- Alfons Melis, hoofdverpleegkundige Spoedgevallendienst Heilig Hartziekenhuis Mol;

Pagina 2 van 8 – Veerle Hautekeete, verpleegkundige op de dienst intensieve zorgen van het Algemeen ziekenhuis Turnhout;

- Jos Willems, onderwijsdeskundige met veel ervaring binnen visitatietrajecten;
- Hendrikje Meyvis, student-lid, bachelor-na-bachelor creatieve therapie Arteveldehogeschool.

Secretaris:

- Evelien Vandenhaute, stafmedewerker kwaliteitszorg.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 22, 23, 24 en 25 mei 2012. Het visitatierapport dateert van maart 2013.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisseregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek vastgesteld dat de opleiding gebruikmaakt van een goed uitgewerkt competentieprofiel. Het werd opgesteld met aandacht voor de verbreding van de instroom van de opleiding naar andere zorgberoepen. Volgens de commissie zijn de doelstellingen in overeenstemming met het decreet. De sleutelrollen van een verpleegkundige zoals die zijn uitgewerkt in de basisopleiding Verpleegkundige, komen tot uiting in het competentieprofiel van de opleiding Geestelijke gezondheidszorg. Wel werden andere uitgangspunten gekozen voor de opleiding Geestelijke gezondheidszorg, aangezien de toelatingsvoorwaarden voor deze opleiding ruimer zijn. De opleiding heeft in de ter beschikking gestelde documenten aangegeven dat de bachelor-na- bacheloropleiding een expertfunctie tot doel heeft. In het competentieprofiel van de opleiding worden de competenties van het startniveau van een Bachelor in de Verpleegkunde dan ook aangevuld en verdiept. De commissie is van mening dat de competenties voor de te behalen verpleegkundige expertfunctie nog meer specifiek en expliciet mogen worden gemaakt.

De commissie waardeert het daarom dat er in het competentieprofiel meer aandacht gaat naar specialisatie, inzicht en het projectmatige, en dat de verpleegkundige competenties wat meer op de achtergrond blijven. Ze is daarentegen ook van mening dat er in het competentieprofiel meer aandacht nodig is voor de vakinhoudelijke doelstellingen. Verder is de commissie van mening dat het competentieprofiel van de opleiding voldoende overeenstemming vindt met het domeinspecifiek referentiekader dat de commissie zelf heeft opgesteld.

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek het programma van de opleiding onder de loep genomen, en stelt dat de competenties op een adequate manier zijn omgezet in een programma. De commissie waardeert het dat de opleiding een concordantiematrix heeft opgesteld. Hierdoor is het duidelijk welke competenties aan bod komen in welk opleidingsonderdeel. Verder meent de commissie dat het programma bijdraagt tot de realisatie van de doelstellingen.

De commissie is van mening dat het programma van de opleiding Geestelijke gezondheidszorg de actuele ontwikkelingen in het vakgebied nauwgezet opvolgt. De commissie waardeert het dat docenten cursusmateriaal aanbieden waarin recente vakliteratuur is opgenomen. De voorbeelden van opdrachten die de commissie heeft ingekeken tijdens het visitatiebezoek, tonen aan dat de studenten vakliteratuur ook in hun opdrachten integreren. Daarnaast hecht de opleiding veel belang aan het projectwerk, gecombineerd met de stage. Studenten werken gedurende hun gehele stage aan hun project, vertrekkende vanuit een probleemstelling of een verbeteringsproject binnen de stage. De bedoeling is om een concreet product aan hun werksituatie of stage aan te bieden dat een oplossing biedt voor het vooropgestelde probleem.

De commissie is van mening dat het programma van de opleiding samenhangend is. Volgens de opleiding is er in het programma aandacht voor het beroepsinhoudelijke, het wetenschappelijke en de integratie van competenties en kennis (projectwerk en stage). De commissie heeft de verslagen van focusgroepen ingekeken tijdens het visitatiebezoek en heeft daaruit afgeleid dat er veel aandacht is voor het bewaken van overlappingen. Volgens de stakeholders met wie de commissie gesproken heeft over de studiebelasting, is de opleiding zwaar maar toch studeerbaar en is de algemene studiebelasting dan ook aanvaardbaar. De studenten gaven in hun gesprek met de commissie aan dat er niet echt sprake is van piekbelasting. Studietijdmetingen worden in de campussen Lier en Turnhout in onderling overleg en zoals vastgelegd in een meetkalender om de vier jaar gepland, maar volgens de opleiding zijn deze minder bruikbaar bij hun lage studentenaantallen. Daarom werd er geopteerd voor het uitvoeren van een studietijdmeting in het academiejaar 2009–2010 op basis van een focusgesprek met studenten. Over twee jaar wordt de volgende studietijdmeting gepland.

De opleiding streeft in haar didactische concept vooral naar zelfstandigheid en zelfsturing van de studenten. De studenten worden verder aangemaand tot kritische reflectie. Er wordt in deze opleiding dus de nadruk gelegd op zelfsturend leren, empowerment en coaching, en kennisuitwisseling, eerder dan op louter kennisoverdracht. Volgens de commissie is de integratie van de praktijkdimensie duidelijk aanwezig in de opleiding en de werkvormen die daarvoor worden aangewend. Zo zijn de skills labs, studiebezoeken en het gebruik van multimedia in de lessen goede manieren om praktijkervaringen uit te wisselen. Verder maakt de opleiding gebruik van een diversiteit aan werkvormen.

Uit de ingekeken documenten heeft de commissie afgeleid dat de opleiding bezig is met het uitwerken van een concordantiematrix om de beoogde competenties uit de opleiding te koppelen aan de gepaste toetsvormen. De opleiding maakt gebruik van verschillende toetsvormen, zoals mondelinge en schriftelijke examens, het overall-werkstuk en het projectwerk. De commissie meent dat de competenties nog meer expliciet zouden mogen worden getoetst. Volgens de commissie worden sommige opleidingsonderdelen immers nog te theoretisch en te eenzijdig getoetst, waardoor het expertniveau van de opleiding soms niet altijd zichtbaar wordt.

De opleiding hanteert de decretaal voorziene toelatingsvoorwaarden voor de bachelor-na-bacheloropleiding. Volgens de opleiding is het een meerwaarde om te werken met studenten die een verschillende achtergrond hebben, zowel wat betreft hun vooropleiding

Pagina 4 van 8 als het aantal jaren werkervaring. Hierdoor wordt immers de multidisciplinariteit van het werkveld weerspiegeld. De commissie meent ook dat er kruisbestuiving ontstaat door de verschillende vormen van instroom, en erkent de meerwaarde in het programma van een niet-verpleegkundige instroom. Door de Inleidende Module kan beter gedifferentieerd worden binnen de verschillende vooropleidingen. De commissie merkt op dat deze inleidende module blijvende aandacht verdient.

Inzet van personeel

De commissie kon uit de ter beschikking gestelde documenten afleiden dat medewerkers competent en inzetbaar dienen te zijn in minstens twee van de drie pijlers (onderwijs, onderzoek, maatschappelijke dienstverlening). De commissie waardeert het dat de opleiding aandacht heeft voor de specifieke expertise en vakkennis in het domein. Bovendien dienen alle leden van het statutaire personeel een pedagogisch getuigschrift te bezitten of te behalen. De gastsprekers die actief zijn in het werkveld, hebben vaak geen pedagogisch diploma en zijn minder didactisch onderlegd. Blijvende aandacht voor de ondersteuning van de gastsprekers is dus wenselijk.

Voor de gastsprekers, die onmiddellijk verbonden zijn met het werkveld en die dus praktijkvoorbeelden in de lessen kunnen introduceren, zijn een meerwaarde voor de praktijkgerichtheid van de opleiding. Zo vonden de afgestudeerden met wie de commissie sprak, de combinatie van de ervaringen van de gastspreker en de gedoctrineerde theorie leerrijk en een pluspunt van de opleiding. Het biedt volgens de commissie een meerwaarde om een grotere variëteit aan gastsprekers uit verschillende werkvelden – bijvoorbeeld (psychiatrische) ziekenhuizen, beschutte werkplaatsen, gevangenissen enzovoort – trachten te betrekken.

Voor de bachelor-na-bacheloropleiding Geestelijke gezondheidszorg wordt in 2010 1,25 VTE statutair personeel uitgerekend: eerder weinig statutair personeel, maar gezien het relatief lage aantal studenten in deze opleiding is het volgens de commissie werkbaar. Er dient wel aandacht te zijn voor een te grote versnippering van het aantal lesuren over te veel personen. Uit de gesprekken heeft de commissie kunnen afleiden dat de werkdruk voor de personeelsleden hoog maar haalbaar is.

Voorzieningen

De opleiding kan beschikken over eigentijdse lokalen en aula's op de campus, die niet aan één bepaalde opleiding of departement zijn toegewezen. De lokalen en aula's zijn uitgerust met verschillende audiovisuele apparatuur en andere moderne technologieën. De commissie waardeert eveneens de ruime en mooie bibliotheek en de bibliotheeklounge, waar 275 werkplekken ter beschikking zijn voor de studenten.

De studenten van de opleiding Geestelijke gezondheidszorg worden verondersteld zelfstandig te kunnen studeren, gezien hun werkervaring of hun vooropleiding. Hoewel de studiebegeleiding op punt staat, maken de studenten er dus weinig gebruik van.

Interne kwaliteitszorg

Aangezien de opleiding Geestelijke gezondheidszorg klein is en relatief weinig studenten telt, stelt de opleiding dat dit de responsgraad van de bevestigingen en de validiteit van de resultaten kan beïnvloeden. De opleiding werkt daarom voor de onderwijsbevestigingen met focusgroepen, die vaak betere resultaten opleveren. Er vinden meerdere focusgesprekken per academiejaar plaats, wat de commissie positief vindt. De opleiding heeft haar gastsprekers in 2009–2010 bevestigd over facetten zoals de praktische organisatie van de opleiding, het cursusmateriaal, de inspraak enzovoort.

Pagina 5 van 8 Ook hier was de respons laag, waardoor de bevraging niet zal worden herhaald. De commissie meent dat er best blijvende aandacht gaat naar de mening van de gastsprekers. De opleiding heeft aangegeven dat vier jaar geleden vanuit het hogeschoolbeleid gestart is met een formele kwaliteitscyclus. Ook de opleiding heeft verschillende acties lopen, die geconcretiseerd zijn in de operationele jaaractieplannen van de departementen. Aan het begin van een academiejaar worden de doelstellingen en de concrete acties die de opleiding daaraan wil verbinden, vernoemd en wordt een timing opgemaakt. Tijdens en aan het einde van het academiejaar voert de opleiding een check uit van wat is afgewerkt, en wat de doelstellingen en acties voor het jaar erop zijn. Gezien geen meetbare streefdoelen of indicatoren worden gebruikt voor de bachelor-na-bacheloropleidingen, geldt ook dat deze voor de opleiding Geestelijke gezondheidszorg niet worden aangewend tot verbetering van de opleiding.

De opleiding betreft haar medewerkers door middel van overlegvergaderingen waarin problemen kunnen worden aangekaart. De opleiding gaf aan dat het geen sinecure is om de gastsprekers, die slechts een beperkt aantal uren in de opleiding vervullen, te mobiliseren en hen meer te betrekken bij de opleiding of bijvoorbeeld bij de TRIS-scoring. Het goede contact tussen de opleidingscoördinator en de gastsprekers helpt. De studenten met wie de commissie sprak, evalueren de focusgroepen als een positief initiatief. Tijdens de focusgroepen kunnen de studenten terugkoppeling ontvangen over de geleverde verbeteringsacties. Verder waardeert de commissie het dat de terugkoppeling van de maatregelen tot verbetering en andere gegevens de studenten eveneens bereiken onder de vorm van posters of tienpuntenrapporten. De commissie betreurt het dat er geen alumniwerking is in de opleiding Geestelijke gezondheidszorg.

Resultaten

De commissie is, net als de stakeholders die de commissie gesproken heeft tijdens het visitatiebezoek, tevreden over de opleiding Geestelijke gezondheidszorg. De commissie heeft de projectwerken en stages van de studenten ingekeken en is van mening dat het niveau ervan hoog is. De positieve evolutie in het projectwerk is volgens de commissie onder meer zichtbaar door meer literatuurstudie, en ook het wetenschappelijk onderzoek komt steeds meer aan bod. Projectmatig denken en werken zijn volgens de commissie inderdaad aanwezig. De commissie wil de opleiding aanmoedigen om deze ingeslagen weg verder te bewandelen.

In het academiejaar 2009–2010 behaalden de voltijdse studenten een studie-efficiëntie van 100 procent. De studie-efficiëntie bij de deeltijdse studenten lag een stuk lager. De opleiding geeft aan dat dit te wijten is aan externe omstandigheden waarop zij geen vat heeft, namelijk het stopzetten van de opleiding of het opnemen van slechts een deel van de studiepunten wegens werkomstandigheden van de student. De commissie heeft vastgesteld dat alle voltijdse studenten in het academiejaar 2009–2010 hun diploma behaalden binnen één academiejaar.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	OOORDEEL	FACET	OOORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de geestelijke gezondheidszorg (bachelor na bachelor) van Thomas More Kempen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de geestelijke gezondheidszorg (bachelor na bachelor) van Thomas More Kempen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Turnhout wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 10 december 2013

Voor de NVAO,

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Thomas More Kempen
– adres instelling:	Kleinhoefstraat 4, 2440 Geel, België
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in de geestelijke gezondheidszorg
– niveau en oriëntatie	bachelor na bachelor
– studieomvang	60 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Turnhout
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Gezondheidszorg
– bijkomende titel	geen